

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

quaestio 85. An Ep[iscopu]s. & Inquisitor simul interp[re]tari possint
statuta contra haereticos edita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

prædecessorum nostrorum, in negotio hæreticæ prauitatis facta, concessa, seu etiam ad consulta responsa, quæ constitutionibus superscriptis super eadem editis prauitate non obuiant, in suo uoluntate robore permanere.

In c. multorum, de hære. in Clem. in fi. dicitur sic: Alia sanè, quæ circa præmissum inquisitionis officium, à nostris sunt prædecessoribus instituta (quatenus præsentis decreto non obuiant) facti approbatione concilij reborata, in sua uoluntate firmitate manere.

COMMENT. CXXXIII.

Verissime concludit hoc loco Eymericus constitutiones, & ordinationes Apostolicas contra hæreticam prauitatem editas, nõ esse per alias posteriores reuocatas: hoc enim fauore fidei ita constituit oportuit. per leges quoque; civiles idem sancitum est ut apparet in l. Arriani. C. de hære.

Occasione huius quæstionis agendum nobis hoc loco erat de uirtute, & robore extrauagantium uarijs temporibus per diuersos Romanos Pontifices editarum in negotio sanctissimæ Inquisitionis: Ceterum cum in fine huius operis hanc disputationem habuerimus, locum ubi de his agimus, indica se sit satis, ne eadem sæpius reperiita lectoris animum onerent.

QVÆSTIO LXXXV.

An Episcopus, & Inquisitor simul interpretari possint statuta contra hæreticos edita.

Quæstima quinta quæstio est: Vtrum Inquisitor cum Episcopo, uel eius Vicario, possit statuta contra hæreticos, credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum edita, interpretari, si & quando circa ea ambigua oriuntur?

Respondemus quod sic; ut patet in litteris Apostolicis prædictis l. in. iij. tenoris sequentis: Cum negotium fidei catholice aduersus hæreticam prauitatis errores uobis, ut uestra prudentia deprehendat vulpeculas demolientes uincam Domini, sub certa forma per alias litteras duxerimus committendum; ut commissum uobis ad Apostolica sede tam salubre ac utile ministerium exequi liberius, ac exercere possitis efficacius, in hac parte interpretandi statuta ecclesiastica, & secularia contra hæreticos edita, & hæreticorum filios, & nepotes, erentium quoque, fautorum, defensorum, & receptorum ipsorum, dignitatibus, personaribus, & honoribus quibuscunque, ac beneficijs ecclesiasticis, & publicis officijs; & infra. liberam uobis auctoritate præsentium concedimus potestatem.

In litteris uero Apostolicis Alexandri iij. habetur sic: Vt commissum uobis inquisitionis officium contra prauitatem hæreticam efficacius, & liberalius exequi ualeatis, interpretandi, uel declarandi unà cum diocesani locorum, in quibus est idem officium uobis commissum, uel ipsorum Vicarijs, tum diocelanos abesse contigerit, statuta

contra hæreticos credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum edita quoties in eis apparuerit aliquid ambiguum, uel obscurum; & infra. uobis auctoritate præsentium concedimus facultatem.

COMMENT. CXXXIII.

Hoc insigne priuilegium in fauorem fidei Inquisitoribus tributum est. Cum enim multæ quotidie in penis hæreticorum, & causis fidei oriantur dubitationes, quæ non sunt plenè & apertè per leges declaratas; sunt enim plura negotia quam leges: suntque plures articuli negotiorum, & dubiorum, quam sanctiones: propterea, ne foret necesse in singulis dubijs Pontifici Romanum cõsultare, salubriter cautum est, ut leges in hæreticos editas possent Inquisitores interpretari. exempla passim occurrunt, quæ libenter hic gratia breuitatis omittimus; unum esset potest illud, cuius meminimus supra in hac 3. parte, num. 34. tit. de forma aggrauandi officiales. §. quoniam uero.

Huius autem priuilegij mentionem faciunt Tabiensis in sum. verbo, Inquisitor. §. 39. Campesius apud Zanchinum cap. 16. versic. rursus arbitrium iudicis. Locatus in opere iudiciali, verbo, interpretari, & verbo, statuta Ioannes Royas tract. de bar. par. 1. nu. 426. & alij.

Iam quantum spectat ad rescriptum Innocentij iij. quod hic citat Eymericus, id nondum uidemus authenticum. alterum uero Alexandri iij. quod refert in fine quæstionis, uidimus authenticum in bibliotheca Illustrissimi Card. Felicis Peretti, allatum ex Assisio; eratque missum Fratris ordinis Minorum Inquisitoribus hæreticam prauitatis. Datum Anagnini. x. Calen. Decemb. Pontificatus sui anno iij.

QVÆSTIO LXXXVI.

An Inquisitor per se possit in uerbis ambiguis interpretari dicta statuta.

Quæstima sexta quæstio est: Vtrum Inquisitor sine Episcopo, & eius Vicario possit statuta edita contra hæreticos, credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum, interpretari, si circa ea dubia oriuntur?

Respondemus quod sic; ut patet in litteris Apostolicis Alexandri iij. Præ cunctis, ubi habetur sic: Præ cunctis, & infra. Nec non interpretandi statuta contra hæreticos, credentes, receptatores, fautores, & defensores eorum edita, quoties in eis apparuerit aliquid ambiguum, uel obscurum; & infra. auctoritate præsentium concedimus facultatem.

COMMENT. CXXXV.

Hoc priuilegium amplius est, & patentius: libere enim concedit Eymericus solum Inquisitor posse interpretari statuta dubia, seu uerba statutorum ambigua, reperiata in statuti, editis contra hæreticos.

Ceterum,

Relat. supra pag. 136.

Inquisitor cum Episcopo potest interpretari statuta contra hæreticos edita.